

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukem garmonij) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacyje są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Holandya. — Włochy. — Szwecya. — Rosya. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 28. stycznia. Dnia 29. stycznia 1858 wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany III. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

- Nr. 6. Traktat państwa, między Austryą, Francją, Anglią, Prusami, Rosją, Sardynią i Portą Ottomańską z 19. czerwca 1857, względem granicy między Rosją i Turcją w Bessarabii, Deltę Dunaju i co do wysp wężowych, zawarty w Paryżu 19. czerwca 1857, ratyfikowany przez Jego Ces. Mość pod dniem 14. lipca 1857. W odnośnych ratyfikacyach wymieniany w Paryżu 31go grudnia 1857.
- Nr. 7. Dekret ministerstwa finansów z 15. grudnia 1857, względem zaprowadzenia pobocznego urzędu celnego II. klasy przy wnieściu w delinę Seaglietto koło Fiamy.
- Nr. 8. Rozporządzenie ministerstwa handlu w porozumieniu z ministeryami spraw wewnętrznych, finansów i najwyższej władzy policyjnej z 6. stycznia 1858, prawomocne we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, względem opędzania kosztów komisyjnych przy próbach kotłów parowych.
- Nr. 9. Dekret ministerstwa skarbu z d. 9. stycznia 1858, prawomocny w Dalmacyi, względem upoważnienia dyrekcji powiatów finansowych w Dalmacyi do pozwolenia sprowadzania bez opłaty cła używanych sprzętów i porządków domowych dla urzędników publicznych.
- Nr. 10. Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i sprawiedliwości i szefa najwyższej władzy policyjnej z 13. stycznia 1858, względem pytania, czyli na drukowane za granicą utwory prasy nakładników krajowych należy zastosować §. 4. regulaminu prasy.
- Nr. 11. Rozporządzenie okólnikowe naczelnego komendy armii z 20go stycznia 1858, względem przyjmowania chorych do szpitali wojskowych.
- Nr. 12. Dekret ministerstwa skarbu z d. 21. stycznia 1858, względem uwolnienia od cła niektórych gatunków zboża i mąki kukurudzianej w przywozie do komitatu Fiume.

Sprawy krajowe.

(Mianowania. — Ulaskawienia. — Traktat graniczny.)

Wiedeń, 29. stycznia. Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższą uchwałą z dnia 16. stycznia b. r. powtórne obranie Franciszka Wężyka, właściciela dóbr, prezydentem c. k. naukowego towarzystwa w Krakowie, najtłaskawiej potwierdzić.

— Minister oświecenia i publicznych nauk mianował suplenta przy Rzeszowskim gimnazjum, Józefa Nedoka, rzeczywistym nauczycielem przy tem samem gimnazjum.

— Jego Cesarzewiczowska Mość najdostojniejszy Arcyksiążę Jenerał-gubernator Ferdynand Maxymilian dozwolił wolnego powrotu do c. k. monarchyi następującym osobom, jako to: Wincentemu Tosoni, Fortunatowi Destre, Gio. Batt. Doughi, Lucca Nazarinemu, Luigi Nowaresowi, Angelo Bianconiemu, Carlo Pavesi, Michele Goriniemu, Giovanni Taschiniemu, Carlo Eugenio Colla i Andrea Fachiniemu.

— *Gazeta wiedeńska* zawiera w swej części urzędowej traktat, zawarty między Austryą, Francją, Wielką Brytanią, Prusami, Rosją, Sardynią i Portą Ottomańską co do rosyjsko-tureckich granic w Bessarabii, co do delty Dunaju i wysp wężowych. Przymierze to, podpisane w Paryżu na d. 19. czerwca, a ratyfikowane na d. 14. lipca 1857 jest w dosłownym przekładzie treści następującej:

„Ich MM. Cesarz Austrii, Cesarz Francuzów, Królowa połączonych królestw Wielkiej Brytanii i Irlandyi, Król Prus, Cesarz wszech Rosyi, Król Sardynii i Cesarz Ottomanów zważywszy, że komisya do uregulowania granic, której powierzono wykonanie arty-

kułu 20. paryskiego traktatu pokoju z 30. marca 1856, ukończyła już swe prace, niemniej też w zamiarze, aby podjęte za wspólnem porozumieniem na mocy protokołu z d. 6. stycznia b. r. zmiany co do tego artykułu, jakoteż uchwalone i w tym protokole zawarte warunki względem Deltę Dunaju i wysp wężowych uświęcić osobnym traktatem, mianowali do tego swymi pełnomocnikami, mianowicie:

J. M. Cesarz Austrii Swego rzeczywistego tajnego radcę i nadzwyczajnego posła przy J. M. Cesarzu Francuzów, Józefa Alexandra barona Hübner itd.

J. M. Cesarz Swego ministra sekretarza stanu spraw zewnętrznych Alexandra hrabię Colonna Walewskiego itd.

J. M. Królowa połączonych królestw Wielkiej Brytanii i Irlandyi Swego nadzwyczajnego i pełnomocnego posła przy J. M. Cesarzu Francuzów Henryka Ryszarda Karola hrabię Cowley itd.

J. M. Król Prus Swego tajnego radcę nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra przy J. M. Cesarzu Francuzów Maxymiliana, Frydryka, Karola, Franciszka hr. Hatzfeld-Wildenburg-Schönstein itd.

J. M. Cesarz wszech Rosyi Swego nadzwyczajnego i pełnomocnego posła przy J. M. Cesarzu Francuzów jenerała Pawła hr. Kisselewa itd.

J. M. Król Sardynii Swego nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra przy J. M. Cesarzu Francuzów Salwatora margrabię de Villamarina itd.

J. M. Cesarz Ottomanów Swego pełnomocnego posła przy J. M. Cesarzu Francuzów Dzemil Beja itd.,

którzy udzieliwszy sobie wzajemnie swych pełnomocnictw, i w należytej znalazłszy je formie, porozumieli się co do artykułów następujących:

Art. I. Linie demarkacyjne między Turcją a Rosją w Bessarabii są i pozostaną nadal według mapy topograficznej, którą komisarze do uregulowania granic wypracowali w Kiszieniewie pod dniem 30. marca 1857. Mapa ta będzie podpisana i przyłączona do niniejszego traktatu.

Art. II. Mocarstwa kontrahujące postanawiają, aby między różnemi ramionami Dunaju przy ujściu rzeki położone wyspy, które tworzą Deltę strumienia, przeszły na podstawie przyłączonej do protokołu z 6. stycznia 1857 mapy napowrót pod bezpośrednie zwierzchnictwo Turcyi jak dawniej zostawały, miasto coby miały być przyłączone do księstwa multańskiego, jak to wypływało z związku artykułu 21. paryskiego traktatu pokoju.

Art. III. Ponieważ traktat z 30. marca 1856 jakoteż wszystkie poprzednio między Rosją a Turcją zawarte przymierza pomijały milczeniem wyspy wężowe, kontrahujące zaś państwa uznały wyspy te częstkami Deltę Dunaju, przetoż prawa do nich pozostaną ustalone odpowiednio postanowieniem poprzedniego artykułu.

Art. IV. Na ogólną korzyść handlu morskiego obowiązują się wysoka Porta utrzymywać strażnicę morską na wyspach wężowych, aby ubezpieczyć żeglugę okrętów, płynących do Dunaju i portu odeskiego. Ustanowiona na podstawie artykułu 17. traktatu z 30go marca 1856 komisya wybrzeżna, która ma zabezpieczyć splawność ujść rzeki i przyległych części morza, będzie czuwać także nad regularnością służby w wspomnianej strażnicy.

Art. V. Niniejszy traktat będzie ratyfikowany a ratyfikacye zostaną wymieniane w Paryżu w przeciągu czterech tygodni, lub jeśli można w krótszym czasie.

W dowód czego podpisali traktat ten wspomnieni pełnomocnicy i zaopatrzyli go swemi pieczęciami herbowemi.

Dan w Paryżu d. 19. czerwca roku pańskiego 1857. (L. S.) Hübner. (L. S.) Walewski. (L. S.) Cowley. (L. S.) Hatzfeld. (L. S.) Kisselew. (L. S.) de Villamarina. (L. S.) Mehemed Dzemil.

Anglia.

(Projekt ustawy względem cudzoziemców. — Nowiny dworu. — Amerykanin Rarej. — Wiadomości bieżące.)

Londyn, 26. stycznia. Dziennik *Morning Post* zaleca taką ustawę względem cudzoziemców, ażeby sekretarz państwa był upoważniony zmuszać podejrzanych cudzoziemców do opuszczenia angielskiego państwa, gdyż stawić przed sąd i transportować wychodźca można tylko wtedy, gdy istnieją dowody jego winy.

— J. M. Księżna Prus jeździła w sobotę rano w towarzystwie księcia Edwarda Sachsen-Waimarskiego do Klaremontu i Twickenham odwiedzić członków rodziny orleańskiej. Księżę Brabantu i hra-

Flandry udali się o tej samej porze do Millwal, gdzie posunięto znowu „Lewiathana“ o ośm stóp dalej. Wkrótce nadjechali tam także książęta Fryderyk Karol i Albrecht (syn). Dostojni goście oglądali potem nie tylko maszyny, ale i wszystkie ważniejsze części i urządzenia okrętu. Nieco później udali się książęta do ujeżdżalni pałacu buckinghamskiego oglądać szczególniejszy sposób ujeżdżania koni Amerykana Rareya. Lord Alfred Paget, któremu oprócz sir Ryszarda Airey i pułkownika Hood powierzył Amerykanin swoją tajemnicę, pokazywał na przemian z samym mistrzem, jak najdziwsze konie można w kilku oswoić chwilach. Cała sztuka polega na tem, aby wpoić w konia miłość i zaufanie, jakim jednak sposobem można tego dokazać w tak krótkim czasie, jest to tajemnicą Amerykana, którą przyrzekli dochować wiernie wszyscy ci, co przyuczili się od niego samego tej osobliwszej sztuki. Rarey liczy lat 30, od najpierwszej młodości był namiętnym miłośnikiem koni, a blakając się po błoniach pomiędzy dzikie stada, badał tam charakter i własności koni, i podbił je zupełnie pod swą władzę moralną.

— Pewien „włoski patryota“ oświadcza w jednym z dzienników Yorkshiru, że Orsini nie jest ani hrabią, ani adwokatem, lecz człowiekiem z gminu bez wykształcenia i wychowania, który odznaczał się jedynie swą szaloną odwagą i przedsiębiorczością. Dzieło, które opowiada jego po części prawdziwe, częścią zmyśnione przygody, nie napisał on sam, ale miss Meriton White. Orsini dostarczył tylko materyałów, z Mazzinim zaś poróżnił go jeszcze przed jakimś czasem sposób, w jaki używał pieniędzy, zebranych z swych odczytów.

— Wczoraj przetrzasano mieszkanie jednego z wychodźców włoskich.

Francya.

(Nowiny dworu. — Podwyższenie płacy urzędnikom. — Zuchwałstwo Korsarzy afrykańskich. — Proces spiskowych. — Wiadomości bieżące. — Królowa Audy. — Wojska na wody chińskie. — Stan Guyany. — Łatwość stosunków dyplomatycznych. — Adresy gratulacyjne. — Przyjęcie posłów nadzwyczajnych. — Komendy wojenne. — Wyznania religijne. — Przysięga kandydatów. — Powstanie indyjskie.)

Paryż, 26go stycznia. Ich Mość Cesarstwo znajdowali się wczoraj na balu u lorda Cowleya, wyprawionym na cześć zaślubin najstarszej Królowny angielskiej.

— Zapowiedziany w cesarskiej mowie od tronu projekt ustawy względem podwyższenia pensji sędziom pokoju, wytoczył się już przed obrady ciała prawodawczego. Według wniosku rządowego mają sędziowie pokoju pobierać na przyszłość zamiast 1440 i 1800 fr., 1800 i 2000 fr. W tym samym stosunku podniesie się płaca pokojowych i policyjnych pisarzy sądowych. Rada stanu zamierzała także wypracować projekt względem podwyższenia płacy wszystkich klas urzędników sądowych, ale dla mnogich innych na ten rok obliczonych wydatków musiała na teraz zapiechać jeszcze planu. Na wszelki wypadek można jednak projekt ustawy co do sędziów pokoju poczytywać tylko za poprzedniczy wstęp do obszernej ustawy co do całego stanu sądowego.

— Obecni w Paryżu Rumuni zanieśli adres gratulacyjny do Cesarza.

— Projekt ustawy względem przysięgi kandydatów wyborczych przedłożono wczoraj senatowi.

— Piraci afrykańscy zwrócili na siebie ponownie powszechną uwagę. Złupili znowu jeden okręt austriacki a jeden portugalski, które podczas srogiej burzy między 1. a 15. styczniem rozbiły się u wybrzeży berberyjskich. Podobnego losu doznała jak słyhać na schyłku lata pewna brygantyna duńska. „Nowe te wypadki, pisze *Pays*, dowodzą dostatecznie, że zachwałstwo korsarzy afrykańskich nie umniejszało się bynajmniej.“

— Aby położyć tamę rozlicznym pogłoskom co do procesu spiskowych oświadcza *Droit*, że sprawa ta nie wytoczy się przed sądem asysów ani 8. ani 10. lutego, bo dotychczas żadnej jeszcze stanowczej nie powzięto w tym względzie uchwały. Bardzo jednak podobna do prawdy, że proces wytoczy się przed sądem, zapowiedzianym w pierwszej połowie lutego.

— Znana z wczorajszej depeszy telegraficznej śmierć Królowej Audy wywarła niejaki wrazenie w Paryżu. Królowa czuła się już chorą w Londynie. Wilgotny i chłodny klimat, tudzież umiartwienie z doznanych zawodów nabawiły ją choroby płucowej, która szybkie robiąc postępy, pociągnęła rychłą śmierć za sobą. Królowa zasięgała rady licznych lekarzy, lecz choroba posunęła się już za daleko i stała się nieuleczoną. Licząc dopiero lat 53, nosiła jeszcze zgasała Królowa ślady dawnej piękności, szczególnie uderzała białosć jej pici. Umarła otoczona swemi kobietami, które ją z najczulszą pielęgnowały troskliwością, później zaś jak największej oddawały się boleści. Idąc za oczystym obyczajem wschodnim, płakały i zawodziły z całych sił i przywoływały wszystką służbę przed ciałem zmarłej, aby dzieliła ich smutek i żal. Pewien duchowny indyjski odprawił zwyczajne nabożeństwo nad pośmiertnymi zwłokami, a wszyscy obecni łączyli modły swoje z pieśniami kapłana. Potem usunięto ciało zprzed oczu przytomnych, a czuwają nad nim cztery kobiety, modląc się dniem i nocą. Telegraf zawezwał syna Królowej do spieszego przyjazdu z Londynu. Oczekują go też co chwila, aby zajął się stosownym pogrzebem.

— Przeznaczony do Chin batalion piechoty morskiej odpłynie z Toulonu na okręcie transportowym „Saone“. Słyhać, że niebawem odejdą dalsze jeszcze posiłki na wody chińskie, gdyż rząd zamierza całą półbrigadę postawić pod rozkazy admirała Rigeault de Genouilly.

— *Pays* otrzymał wiadomości z francuskiej Guyany z 10. grudnia. Położenie kolonii przedstawia się w pomyślnym świetle. Z ko-

palni dobyto znacznej ilości złota, a pola uprawiane po większej części za pomocą więźniów, wydały obfity plon. Osady w Oyapok, gdzie nadaje się szczególnie trzcina cukrowa, przewyższyły oczekiwania. Uzyskane w kolonii produkta nie ustępują płodom Antyllów. Okręt pocztowy „Flambeau“ zawinął do kolonii jak donosi *Pays* z nowym ładunkiem deportowanych.

— Zrobiono uwagę, że Monarchowie europejscy daleko skroziej wyprawiają obecnie nadzwyczajnych posłów niż w czasach dawniejszych. Stosunki między monarchami stały się o wiele przyjaźniejsze. Niedziwią się też wcale, że tak łatwo usunęły się wszystkie trudności, które przeszkadzały powtórnemu zebraniu się kongresu w Paryżu.

— Wyprawiany do Chin batalion piechoty morskiej liczy 600 żołnierza, wraz z nim udaje się także kompania robotników w sile 100 ludzi.

— *Monitor* zamieszcza codziennie jeszcze długie listy adresów gratulacyjnych. Z samego departamentu Maroy nadeszło 150 adresów od pojedynczych gmin. Przybył już także adres gratulacyjny londyńskiej City.

— Na czele swej części urzędowej opisuje *Monitor* przyjęcie w Tuileryach nadzwyczajnych posłów Austrii, Hiszpanii, Belgii, Saxonii, Sardynii i Holandii. Oprócz tego dodaje dziennik urzędowy, że Cesarz otrzymał pisma gratulacyjne od rzeczypospolitej szwajcarskiej i senatów rzeczypospolitych Bremańskiej i Hamburgskiej.

— Depesza telegraficzna z Paryża z d. 28. stycznia donosi: Zawarte w dzisiejszym *Monitorze* rozporządzenie dzieli Francję na pięć wielkich komend wojennych. Główne kwatery będą w Paryżu, Nancy, Lugdunie, Tuluzie i Tours. Naczelne dowództwa obejmą marszałkowie, którzy na wypadek niepokoju skoncentrują wojska według własnego sposobu widzenia. Sprawozdanie marszałka Vaillanta wyraża się, że w ten sposób można będzie w każdej chwili ściągnąć masy wojska pod rozkazy jednego wodza; potrzeba także i w czasie pokoju wskazać marszałkom nieco godniejszy zakres działania, aby zawsze w równym stopniu mogli zachować wpływ swój u żołnierzy.

W dalszym ciągu podaje *Monitor* dłuższy artykuł, który zbija zarzuty zagranicznych dzienników, jakoby protestanci doznawali prześladowania we Francyi. Rząd żąda od każdego wyznania uległości dla ustaw, a po dokładnem rozpoznaniu pozwalał zawsze budować szkoły i kościoły. Rząd zastrzega sobie tylko prawo nadzoru, postanowił jednak niezmiennie położyć tamę, namiętnym zaczepkom i napaściom, jakimi po dziennikach wojują z sobą rozmaite wyznania.

Konstytucya przykazuje poszanowanie każdej religii, ważną jest zatem przytłumić wszelką namiętną polemikę, która uwłacza wierze obywateli państwa. Należy także bronić towarzystwa przeciw duchowi przewrotności i bezbożności, z którego sama tylko rewolucya czerpie korzyści. Ukrywa się bowiem poza sporami religijnymi, ażeby podkopać zasadę każdej władzy, szerząc wzgardę dla prawd religijnych. Rządowi przysługują potrzebne środki, aby bronić religii i państwa, nie omieszka też korzystać z swej władzy.

Wczoraj odczytano w senacie wniosek co do przysięgi kandydatów wyborczych. Każdy kandydat musi złożyć pisemną przysięgę na ośm dni przed wyborami.

Cesarz przyjmował wczoraj księcia Paszkiewicza.

Jak donosi *Pays* ogarnęło powstanie indyjskie i królestwo Mysore i zaszczepiło się aż do możnych plemion u południowych stóp Ghatu.

Słyhać, że Feruk Chan przedłużył swój pobyt w Europie a w sobotę odjedzie do Włoch. Dziś odbył się pogrzeb Królowej Audy. Zwłoki jej złożono na cmentarzu Père Lachaise.

Książę Sigmaringen, ojciec przyszłej Królowej portugalskiej, przybył wczoraj do Paryża. *Patrie* utrzymuje, że wkrótce nastąpi rozwiązanie izb portugalskich.

Belgia.

(Posel do Cesara Napoleona. — Projekt rewizji kodexu karnego.)

Bruxela, 25. stycznia. Król powraca dnia 29. b. m. z Londynu. Nadzwyczajne poselstwo księcia de Ligne do Paryża niema politycznego znaczenia. Prezydent senatu otrzymał jedynie zlecenie złożyć Cesarzowi Napoleonowi z powodu szczęśliwego ocalenia w d. 14. b. m. życzenie Króla.

— Minister sprawiedliwości przedłożył Izbie deputowanych projekt ustawy względem rewizji drugiej księgi karnego prawa. Ustawa względem zbrodni i przestępstw, które nadwierzają międzynarodowego stosunki, obejmują §§. 169—178 zaś zamach na życie szefa zagranicznego rządu ma być karany przymusową robotą od 10 do 20 lat. Ta kara może być jednak zastrzeżona. Sprzysiężenie na życie albo osobę szefa zagranicznego rządu, ma być zamknięciem karane, jeżeli na wykonanie poczyniono przygotowawcze kroki. Sprzysiężenie, po którym nastąpiły przygotowawcze kroki, i które zamierzało zburzyć albo zmienić formę rządu zagranicznego państwa, albo podburzać mieszkańców zagranicznego kraju do uzbrojenia przeciw zwierzchnictwu swego szefa, będzie karane więzieniem od 2. do 5 lat i pieniężną karą od 200 do 2000 franków. Prócz tego mogą zasadzeni być postawieni pod dozór policyi od 5—10 lat. Ci, którzy przed rozpoczęciem śledztwa zawiadomili władzę o tem sprzysiężeniu, albo po rozpoczęciu śledztwie przyczynili się do przyaresztowania obwinionych, są uwolnieni od wszelkiej kary, jednak mogą być także postawieni pod dozór policyi, najmniej do

5 a najwięcej do 10 lat. Kto pismem, drukiem, obrazami albo jakimi innemi wizerunkami, które były przybijane, rozdzielane, sprzedawane albo w jakikolwiek sposób ogłoszane, — uwłacza szefowi zagranicznego państwa, albo przeciw tegoż zwierzchnictwu występuje złośliwie, ma być karany więzieniem od 2 miesięcy do 3 lat i kara pieniężną od 100 do 2000 franków. Gdy sąd według ustaw tych paragrafów wyda wyrok, przewyższający 6 miesięczne więzienie, może oraz skazanemu ująć prawa obywatelskiego na 5 lub 10 lat.

Holandya.

(Statek Ozama z San Domingo wypuszczony.)

Amsterdam, 25go stycznia. Dziennikowi *U. C.* donoszą z Curaçao pod dniem 15. grudnia: Holenderski statek „Ozama“, schwytany wojennym statkiem „Merced“ z St. Domingo, został uwolniony i przybył tutaj dnia 6. b. m. Kapitan zaprotestował przeciw temu bezprawnemu postępowaniu i zażądał wynagrodzenia straty. Z wyspy Ś. Dominika donoszą, że konsulowie Anglii, Francji i Hiszpanii starają się załagodzić nieporozumienia między prezydentem Baez, a nowym rządem w St. Jago. W tym zamiarze udali się do obozu jenerała Santany, i uzyskali dziesięciodniowe zawieszenie broni. Powstańcy zajęli Samman.

Włochy.

(Deputacya Izby pimonckiej z adresem do Króla. — Doniesienia z Rzymu.)

Turyń, 25. stycznia. Losowaniem wybrana deputacya Izby przedłożyła dzisiaj Królowi adres odpowiedzi na mowę od tronu. Król pochwalał zgodę parlamentu z rządem, pewny, że usunie wszelkie trudności, jakie mogłyby zajść w reformach potrzebnych dla dalszego dobra kraju.

— Z **Rzymu** donoszą telegrafem z 23. b. m.: Papiński rząd skonfiskował listy, z których pokazuje się, że na dzień 15. stycznia było umówione powstanie. Dawniejsi więźnie w Ascoli zeznali, że należeli do tajnego towarzystwa, które od 1850 roku popełniło nie mniej jak 50 politycznych morderstw. Kardynał Spinoli umarł dnia 22. stycznia.

Szwecya.

(Rozprawy i uchwały w Izbach.)

Sztokholm, 16. stycznia. Wzmocniony wydział państwa rozstrzygnął ostatecznie na swem posiedzeniu w dniu 11. b. m. kwestyę budżetu i oświadczył się za podwyższeniem. I tak przyzwolono między innymi także i na nową profesurę północnych języków w każdym z obu uniwersytetów po 4500 talarów, na profesurę nowo-europejskich języków 4000 talarów, dla przyłożonego centralnego biura statystycznego 4000 talarów i na plac budowy, budowlę i urządzenie nowego technologicznego budynku 490.000 talarów. Zaś wniosek, by zakupić obraz malarza Marka Larsona za 10.000 talarów odrzucono 77, przeciw 42 głosom. Wniosek, ażeby przyzwolnić 60.000 talarów na geologiczne doświadczenia i stosowne do nich wydanie geognostycznych map, przyjęły: wydział państwa, stan rycerski i obywatelski, równie jak stan duchowny bez dyskusji, zaś stan mieszczański dopiero po głosowaniu 28 przeciw 10 głosom. Panowie Björk i Boman, należący do stanu mieszczańskiego, uważali podobne doświadczenia za niepotrzebne, jednak panowie Danielson, Haselrot i Gahn wystąpili przeciw temu i odnieśli zwycięstwo.

Prawodawczy wydział ukończył odnowione obrady względem kilkakrotnie wnoszonej kwestyi religijnej wolności. Jak słyhać uchwalit wydział, że każdy szwedzki obywatel ma prawo, po poprzedniej przestrodze kościelnej rady, wystąpić z kościoła państwa i przejść na inną nie luterską wiarę. W tym razie ma ustać kara wygnania z kraju.

Rosya.

(Poseł z gratulacją do Cesarza Napoleona. — Utarczki na Kaukazie.)

Petersburg, 16. stycznia. Wczoraj przybyła tutaj wiadomość zamachu na życie Cesarza Napoleona i zrobiła w wyższych sferach nadzwyczajne wrażenie, a wielka radość powstała, że ocalone zostało życie Ich Mości Cesarstwa. Cesarz postanowił natychmiast wysłać jednego z swych jenerał-adjutantów z najwyższem własnoręcznem pismem do Paryża, zaś tutejszy pełnomocnik w Paryżu otrzymał telegrafem zlecenie, złożyć tymczasowo ustne życzenia w imieniu swego Monarchy.

— Z **Kaukazu** nadeszły następujące wojskowe doniesienia: „Z prawego skrzydła donoszą, że jenerałowi Jagodynowi powiodło się uprzedzić zamierzony napad Mahomeda Amina na oddział w Majkopie i na linię Łaba, gdyż dnia 22. listopada zajął pięć najbogatszych autów w kraju Bseduchów, między temi aut Tater-Chabl z wszelkimi prawie zapasami. Jenerał Wojcicki przekroczył dnia 18. listopada Łabę, kazał przedsięwziąć przerzedzenie lasu, a robiwszy gościnnie wgląd kraju i zniszczywszy nieprzyjacielowi wiele siana cofnął się 23. listopada. Równocześnie działał pułkownik Borsikow na lewym brzegu Kubanu bardzo skutecznie. Prace oddziału z Majkopu trwały od dnia 15. listopada do 13. grudnia po największej części wśród nieprzyjacielskiego ognia bezustannie tak, że dnia 13. grudnia ukończono już nową warownię „Majkop“ i zapatrzono wszystkimi potrzebami. Wśród tych prac utraciliśmy dwóch oficerów wyższych i 37 żołnierzy, zaś dwóch wyższych oficerów i 147 ludzi otrzymało rany. Powyż opisane działania odwróciły wprawdzie Mahomeda Amina od prześladowania oddziału

z Majkopu, jednak gdy nasze wojska wróciły z drugiego brzegu Kubanu Bilai i Łaby, ukazał się znowu w wąwozie Kurdińskim, ale po dwóch kłeskach, jakie mu zadali d. 30. listopada pułkownik Weljoszow, a dnia 4. grudnia pułkownik Kutnowicz, zaniechał dalszych kroków i wrócił do obozu. Oddział z Adogumy zajmował się od 5. listopada aż do 6. grudnia także przerzedzeniem lasu i zburzeniem nad Adogumą położonych autów i zapasów. W ciągu całego miesiąca utraciliśmy tylko 5 ludzi. Ta mała strata da się wytłumaczyć, jeżeli zważymy, że wewnętrzne niepokoje, które wybuchły w zakubańskiej prowincyi, osłabiły odwagę gorali.

Turcya.

(Wiadomości bieżące. — Linia telegraficzna.)

Journal de Constantinople twierdzi koniecznie, że lord Redcliffe wróci. — Zima tu ostra. Dunaj i rosyjskie porta na Czarnem i azowskiem morzu pozamarzały. — Według doniesienia *Gazety tureckiego państwa (Dżerydei Havadis)* umarł Reszyd Basza nie na słabość sercową, lecz na zapalenie płuc. — Nadana krajowemu towarzystwu koncesya żeglugi na rzece Marizza obejmuje bieg tej rzeki od Enos do Adrynopola, a ztamtąd do Filipopola. — Turecki dziennik urzędowy (*Takvim Vakai*) ogłosił dekret wielkiego Sultana, którym nakazano założenie linii telegraficznej z Skutar do Bassory na Bagdad. Telegraf turecki, który dotychczas miał komunikacyę tylko z Bukaresztem, zostaje teraz w bezpośrednim związku z Mnichowem, Warszawą, Tryestem, Wenecją, Medyolanem, Turyńem, Wiedniem, Paryżem i Londynem; z taką samą łatwością, może być zaprowadzona komunikacya z Petersburgiem, Włochami i z Algierją. Temi dniami nadeszła telegraficzna depesza we dwie godziny z Berlina do Konstantynopola.

A z y a.

(Doniesienia z wód chińskich.)

Wschodnio-indyjskie dzienniki są wypełnione depeszami sir Collin Campbella względem drugiej odsieczy Luknowa i o jego zwycięztwach nad gwaliorskimi powstańcami. Anglicy obsadzili Bithour, burzą wszelkie warownie, i szukają w studniach ukrytych skarbów. Dotąd niepotwierdziła się wiadomość o zamordowaniu Dost Mohometa.

Z **Hongkongu** donoszą pod dniem 16. grudnia: Naczelný wódz francuskiej siły na chińskich wodach, kontadmiral Rigault de Genouilly, wydał pod dniem 10. grudnia rozporządzenie, które w porozumieniu z angielską siłą morską ogłasza rzekę i port Kantonu od dnia 12. grudnia w stanie blokady. Dnia 13. zawiesili Anglicy francuskie a Francuzi angielskie pawilony, a podczas gdy pierwej okręta blokady stały w zatoce i nieprzeszkadzały żegludze, posunął się teraz admirał Seymour bliżej Kantonu, i codziennie wyprowadził do Whampoa 40 do 50 dzonek. Na wyspie Ś. Hyacyntego, która panuje nad innym wjazdem, trzymają blokadę tak surową, że Kanton dozna wkrótce braku dowozów. Lord miał w Makao konferencyę z posłami Francji, Rosji i Zjednoczonych stanów, poczem wydał z baronem Gross odezwę do Yeha. Sądzą jednak, że Yeh nieustąpi, więc zapewne w tych dniach uderzą na Kanton. Wszelkie przygotowania były już porobione. Lord Elgin udaje się osobiście na parostatku „Furious“ z Hongkongu na rzekę. Ładowem wojskiem dowodzi jenerał Straubenzee, marynarka kapitan Key z okrętu „Sanspareil“, zaś artylerya stoi pod bezpośredniem dowództwem admirała Seymour. Francuska flota ma uderzyć od strony Whampoy. Rabunku zakazano najsurowiej, a nadchodzące działania zapowiedziano mieszkańcom. Hongkong będzie miał załogę z 800 do 1000 ludzi. Francuzi i Amerykanie zostawiają tam także pomniejsze oddziały. Surowe środki, jakich użył podprefekt Caza Branca, mandaryn z Makao, przeciw chińskim sługom zagranicznych kolonistów, mogą posłużyć za dowód chińskiego uporu.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 29. stycznia. *Monitor* zapisuje oświadczenia gwardyi narodowej, a osobliwie armii, ludu francuskiego i monarchów Europy całej, wymienia wolę armii, stać w obronie dynastji Napoleońskiej, chcąc przez to w demagogach i w skrytobójcach wznieść przekonanie, że los i porządek we Francji nie zależy od jednej głowy.

Turyń, 26. stycznia. Komisję śledczą w sprawie zarzucenych nadużyć przy oborach złożyła Izba z trzech członków środka, dwóch członków lewej a dwóch prawej strony. Komisya rozpoczęła niezwłocznie śledztwo.

Zamieszkali w Nissie Anglicy obchodzili zaślubiny najstarszej Królowny angielskiej wyścigami morskimi, bankietem i balam.

Spezzia, 23. stycznia. Amerykański okręt „Adriatic“, zapędzony wiatrami d. 21. wieczorem pod Santa Maria, przyładek twierdzy, korzystał z burzliwej pory i ciemności nocnej — i umknął.

Neapol, 28. stycznia. Król wyprawił księcia Ottajano z gratulacją do Cesarza Napoleona. — Wielkie zimno panuje i u nas; a od wczoraj i przedwczoraj śnieg pada, i góry pokryte śniegiem.

Konstantynopol, 23. stycznia. Od ostatniego poniedziałku do środy srożyła się tu okropna burza z śnieżnymi zamieciai. Przerwały się wszelkie komunikacye i wiele smutnych zaszło wypadków. Paropływy musiały również zaniechać swej jazdy zwyczajnej, ustrzegły się jednak wszelkich przygód niepomyślnych. Pan Thouvenel odbierał z powodu paryskiego zamachu gratulacye

Sultana, ministrów i ciaład yplomatycznego. Mehemed Dzemil przybywa za urlopem do Carogredu. Haidar Effendi dawniej poseł w Teheranie odjeżdża w poselstwie do Paryża. Baron Wildenbruck doręczy Sultanowi order czarnego orła, przyczem będzie miał zaszczyt złożyć swe uszanowanie pożegnalne. Mistrz ceremonii Kiamil Bey mianowany został prezydentem rady municypalnej w Pera i Galacie. Omer Basza odjechał d. 2. stycznia z Aleppo do Bagdadu. Szach perski doręczył na nieszczęśliwe ofiary indyjskiego rokосу 500 funtów szterlingów p. Murray, którego stan zdrowia polepszył się znacznie.

Ateny, 22. stycznia. Dwór powrócił przedwczoraj wieczór z Chalkis, gdzie odbywały się uroczystości inauguracji nowego kanału. Na uroczystości dnia 6. lutego nadeszle Cesarz Alexander swego jeneralnego adjutanta do Aten. Angielski rząd postawił na usługi swej amhasady najpiękniejszy okręt z stojącej w Malcie flotyli.

Wiadomości handlowe.

Tarnopol, 17go stycznia. Według doniesień handlowych płacono od 1. do 15. b. m. na targach w Tarnopolu i Trembowli w przecięciu za mec pszenicy 2r.—2r.9kr.; żyta 1r.6kr.—1r.28kr.; jęczmienia 1r.—48kr.; owsa 36kr.—40kr.; hreczki 1r.6k.—1r.20kr.; kukurudzy 0—1r.28kr.; ziemniaków 24kr.—20kr. Sąg drzewa twardego kosztował 9r.—0, miękkiego 8r.—0. Funt mięsa wołowego sprzedawano po 4kr.—4½k. i mas okowity po 32kr.—30kr. m. k.

Kurs lwowski.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	43	4	46
Dukat cesarski	4	47	4	50
Półimperyal zł. rosyjski	8	16	8	20
Rubel srebrny rosyjski	1	36	1	37
Talar pruski	1	32½	1	34
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	79	10	79	45
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	78	5	78	35
5% Pożyczka narodowa	83	30	84	15

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 29. stycznia o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 84½—84¾. Pożyczka z r. 1851 S.B. 5% 94—95. — Lomb. wen. pożyczki z 5% 96½—97. Obligacye długu państwa 5% 81½—81¾, det. 4½% 71½—71¾, det. 4% 64½—64¾, detto 3% 50—50½. detto 2½% 41—41½, detto 1% 16½—16¾. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 97. — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 96 — — — Detto Peszt. 4% 96 — — — Detto Medyol. 4% 95 — — — Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 88½—89, detto węgier. 79½—79¾, detto galic. i siedmiogr. 78½—78¾, detto innych krajów koron. 85½—86½. — Oblig. bank. 2½% 63½—64. Pożyczka loter. z r. 1834 340—340½. Detto z roku 1839 127¾—128. Detto z r. 1854 107½—107¾. Renty Como 16¼—16½. Galic. list. zastawne 4% 78—79. Póln. Oblig. Prior. 5% 86½—87. — Glognickie 5% 80—81. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 85—85½. Oblig. Lloydów (w srebrze) 5% 88—89. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 111—112. Akcy bank. narodowego 982—983. Akcy e. k. uprzyw. towarzystwa kred. 240—240½. Akcy niż. austr. tow. eskomp. 123½—124. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 232½—233. Detto póln. kolei 180¾ — — Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 310¾—311. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% 102½—102¾. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 95¾—96. — Detto cisiańskiej kolei żel. 100¾—100¾. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 260—260½. Detto Cesarza Franc Józ. wschod. kol. żel. 196½—197. Detto losy tryest. 105—105½. Detto tow. żegl. parowej 557—558. Detto 13. wydania 100¾—101. Detto Lloydów 375—377. Peszt. mostu łańcuch. 69—61. Akcy młyn parowego wiedz. 64—65. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19—20. Detto 2. wydania 29—30. Esterhazego losy 40 złr. 79—79½. Windischgrätz losy 25—25½. — Waldsteina losy 27—27½. — Keglevicha losy 16½—16¾. Ks. Salma losy 43—43½. St. Genois 38—38½. Palffego losy 40—40½. Clarego 39½—39¾. Amsterdam 2 m. 88½ l. Augsburg Uso 106¾. — Bukareszt 31 T. 268½. — Konstantynopol 31 T. 480. — Frankfurt 3 m. 105¾ l. — Hamburg 2 m.

78. — Liwurna 2 m. 104¾. — Londyn 3 m. 10—19. — Medyolan 2 m. 104¾. — Paryż 2 m. 123¾. — Cesarskich ważnych dukatów agio 7¾. — Napoleons'dor 8 14—15. Angielskie Sever. 10 22 — — — Imperyal Ros. 8 26—27.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 30. stycznia.

Oblig. długa państwa 5% 81¾; losowane obligacye 5% —; obligacye długa państwa 4½% 71¾; 4% —; 3% —; 2½% —; pożyczka loter. z r. 1834 —; z r. 1839 127¾; z r. 1854 107¾; pożycz. nar. z r. 1854: 84½. Oblig. banku —. Akcy bankowe 981½. Akcy zakładu kredytowego 242¾. Akcy kolei póln. po 1000 złr. 192½. Austr.-franc. akcy kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach —; detto z pełną wpłatą 311¾; — kolej żelazna lomb.-wene. —. Akcy kolei nadciśkiej —. Kolej cesarszowy Elżbiety —. Kolej połud.-póln. komunikacyjna 192½. Akcy żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 559. Akcy żeglugi parowej Lloydów po 500 złr. 375. Akcy niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego po 500 złr 618¾. Galic. listy zast. 4% —. Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. —; detto galicyj. 78¾. detto węgierskie 79¾. Amsterdam —. Augsburg 106¾ l. Bukareszt 269. Konstantynopol —. Frankfurt 105¾. Hamburg 78. Lipsk —. Liwurna —. Londyn 10.19. Medyolan —. Marsylia —. Paryż 123¾. Agio duk. ces. 7¾.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 30. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Rzewuski Leon, z Krakowa. — Hr. Łoś Tadeusz z Narola.

Hotel Langa: P. Duchnowski Piotr, c. k. przek. obw., z Żółkwi.

Dnia 31. stycznia.

Hotel europejski: P. Zagórski Miecz., z Podbuża.

Hotel angielski: PP. Hr. Łoś August, z Werchraty. — Bogdanowicz Felix i Grzegorz, z Ożechlib. — Hagen Gustaw, z Wielkichócz. — Reindl Antoni, c. k. kapitan, z Wolicy. — Jaworski Apol., z Ordowa. — Torosiewicz Maurycy, z Ostrowa.

Do domu Machalskiego: PP. Bilińscy Jan i Felix, z Huły obedyński.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 30. stycznia.

PP. Jaworski Jan, kanczyk, do Stryja. — Zarembo Bol., do Oskreszyniec.

Dnia 31. stycznia.

PP. Duchnowski Piotr, c. k. przek. obw., do Żółkwi. — Hr. Łoś August, do Werchraty. — Br. Schlusnig Teodor, c. k. pułkownik, do Jaworowa. — Ks. Turn-Taxis Emeryk, c. k. pułkownik, do Żółkwi. — Wetschin Mikolaj, c. ros. sekretarz kol., do Rosyi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 29. stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	332.99	— 12 6°	89 6	północny	sl. śnieg
2. god. popoł.	332.93	— 9 5°	86 2	póln.-wsch	„ pochmurno
10. god. wiecz.	333.05	— 9 8°	85.9	„	„

Wysokość śniegu 2...

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej: „Skąpiec“, komedia z francuskiego w 5 aktach.

Jutro opera niem.: „Der Troubadour“ i Reduta z wielkim pochodem masek charakterystycznych.

Dnia go 30. stycznia 1857 roku wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym wowskim następujące pięć liczb:

21. 80. 90. 61. 83.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 13. i 27. lutego 1858 r.

KRONIKA.

W uroczystość N. Panny Gromnicznej, dnia drugiego lutego r. b. odbędzie się w kościele Archikatedralnym ob. l. o godzinie w pół do 8mej rano święcenie chorągwi Stowarzyszenia czeladników przez Jego Exc. Najprzew. ks. Arcybiskupa, poczem nastąpi msza święta i uroczysta komunja stowarzyszonych — następnie o godzinie 10tej kazanie.

Wydział przełożonych zaprasza na tę uroczystość łaskawych protektorów w imieniu Stowarzyszenia.

— W czasie od dnia 15. do dnia 29. stycznia 1858 zostali zasądzeni na pieniężne kary właściciele domów: Lea P., Aszer R., Szifre K., Mojżesz P., Chaim R., Szczepan K., Jakób U., Alexander K., Leisor W., Mendel S., Abraham N., Mendel G., Mendel P., M. Neche, F. Henryka S., Karol V., Gittel H., Jente B., Małke G., Helenna D. i Karol R., za przestępstwo przepisów zamykania domów, zaś rzemieślnicy Abraham W., Josel S., Jan D., Wincenty J., Natan B. i Mariem W., za znieważanie niedzieli. — Te kwoty przeznaczono na fundus ubogich.

Temi dniami schwytała policya dwóch śmiałych złodziei, Izaaka G. i Franciszka G., którzy w biały dzień popełniali po domach złodziejstwa. W domu pod nr. 1¼ ukradli z podwórza stół i inne sprzęty.

Dnia 25. stycznia b. r. o godzinie 7. rano znaleziono w studni na rynku utopioną 10letnią dziewczynę Antoninę J. Zdaje się, że w poprzednim dniu wieczorem wpadła do studni — podczas nabierania wody.

— Według dziennika „Constitutionnel“ wynosi liczba paszportów udzielonych we Francyi w 1853 roku za granicę 33.840, na 44.579 osób; w roku 1854 wydano 37.059, na 50.315 osób a w 1855 roku 37.880 52.255 osób. Rzeczywistych wychodźców, t. j. tych na których paszportach było wyrażone, że zamierzają osiąść za granicą, liczono 9694 w 1853 roku, 18.079 w 1854 roku, a 19.957 w 1855 roku. W ogóle można przyjąć, że ci wychodźcy są największej części rzemieślnicy i wieśniacy; gdyż liczba tych, którzy z obu stanów wyprawili się za granicę, wynosiła w 1854 i 1855 roku 20.631 i 20.858. Z podróżynych za granicę, liczono w 1853 roku na sto 70, którzy przebywali w Europie, w 1854 roku na sto blisko 59, a w 1855 roku 60 w przecięciu. Inni wyjeżdżali po największej części do Ameryki i do Algierji. W 1853 roku udało się do Ameryki 7862 podróżynych, w 1854 roku 11.924, a w 1855 roku 11.767. Z tych poszło dwie trzecie części do Ameryki północnej. Liczba podróżyjących do Algierji wynosiła w 1853 roku 4437, w 1854 roku 7684, a w 1855 roku 9802. Ilość podróżyjących do Rosyi podniosła się w 1854 do 1855 roku z 70 nagle na 3024; są to po największej części kupcy, którzy dzwignęli handel wojną słuimiony.

— Wyszło w Rzymie rozporządzenie, tracić wszędzie gdzie się pokażą buldogi, a kto by buldoga chował, ma zapłacić grzywny 50 szkodów. Powodem rozporządzenia była zjadłość tej rasy wielka, na co codzienne zachodziły skargi.